

7. Գիտատեխնիկական աշխատանքներ

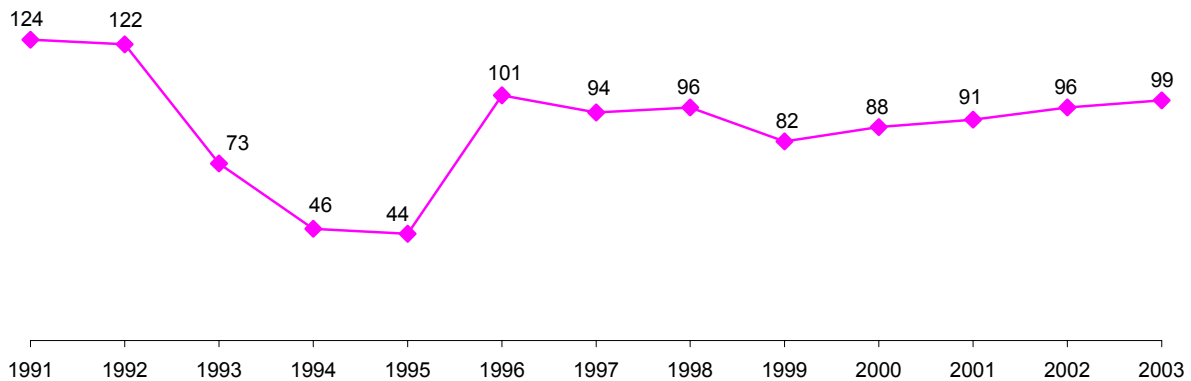
2003թ. գիտատեխնիկական աշխատանքների վերաբերյալ հաշվետվություն է ներկայացրել հանրապետության գիտատեխնիկական, կոնստրուկտորական, նախագծահետախուզական, բուհական, արդյունաբերական, բժշկական, գյուղատնտեսական, մշակութային և այլ ոլորտների կազմակերպությունների հաշվեկշռում գործող գիտահետազոտական 99 կազմակերպություն:

Գիտատեխնիկական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպությունների քանակական բաշխվածությունը ըստ գիտատեխնիկական կազմակերպությունների ունեցող մարզերի, 2000-2003թթ.

(միավոր)

	2000	2001	2002	2003
Երևան	73	71	77	77
Արագածոտն	4	4	5	5
Արարատ	1	1	1	1
Արմավիր	1	2	2	2
Գեղարքունիք	-	1	-	-
Կոտայք	6	7	5	8
Շիրակ	3	5	6	6
Ընդամենը ՀՀ	88	91	96	99

Գիտատեխնիկական աշխատանքներ կատարած կազմակերպությունների քանակը, 1991-2003թթ., միավոր

2003թ. գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը կազմել է 4968.0 մլն. դրամ, որի 95.9%-ը կատարվել է կազմակերպությունների սեփական ուժերով:

Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալն ըստ պայմանագրային գների և ըստ ինքնարժեքի, 2003թ.

(մլն. դրամ)

	Ըստ պայմանագրային գների		Ըստ ինքնարժեքի	
	ընդամենը	որից՝ կատարվել է սեփական ուժերով	ընդամենը	որից՝ կատարվել է սեփական ուժերով
Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը այդ թվում	4968.0	4914.6	4952.7	4900.3
գիտահետազոտական դրանից՝ հիմնարար	3419.6	3396.9	3443.9	3421.2
	1444.5	1444.5	1443.3	1443.3

	Ըստ պայմանագրային գների		Ըստ հնքնարժեքի	
	ընդամենը	որից՝ կատարվել է սեփական ուժերով	ընդամենը	որից՝ կատարվել է սեփական ուժերով
Նախագծակրնատրուկտորական և տեխնոլոգիական	834.4	828.4	813.9	808.2
փորձնական նմուշների (արտադրանքի) խմբերի պատրաստում	106.7	102.5	102.0	98.5
շինարարության համար նախագծային աշխատանքներ	106.7	106.7	112.4	112.4
գիտատեխնիկական ծառայություններ	500.6	480.1	480.5	460.0

Գիտատեխնիկական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպությունների քանակի, աշխատանքի ծավալի և աշխատողների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ նախարարությունների և գերատեսչությունների, 2003թ.

	Կազմակերպությունների քանակը, միավոր	Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը, մլն. դրամ	Աշխատողների թվաքանակը, մարդ
ՀՀ առևտրի և տնտեսական զարգացման նախարարություն	19	1538.1	1576
ՀՀ առողջապահության նախարարություն	12	105.7	360
ՀՀ էներգետիկայի նախարարություն	5	445.6	335
ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն	12	135.7	496
ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն	43	2489.8	3269
Այլ	8	253.1	241
Ընդամենը	99	4968.0	6277

Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալն ըստ աշխատանքների տեսակների, 2002-2003թթ.

(մլն. դրամ)

	2002	2003
Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը այդ թվում	4254.0	4968.0
հիմնարար (ֆունդամենտալ)	1178.4	1444.5
կիրառական հետազոտություններ	1759.4	1975.1
գիտատեխնիկական մշակումներ	1129.2	1047.8
գիտատեխնիկական ծառայություններ	187.0	500.6

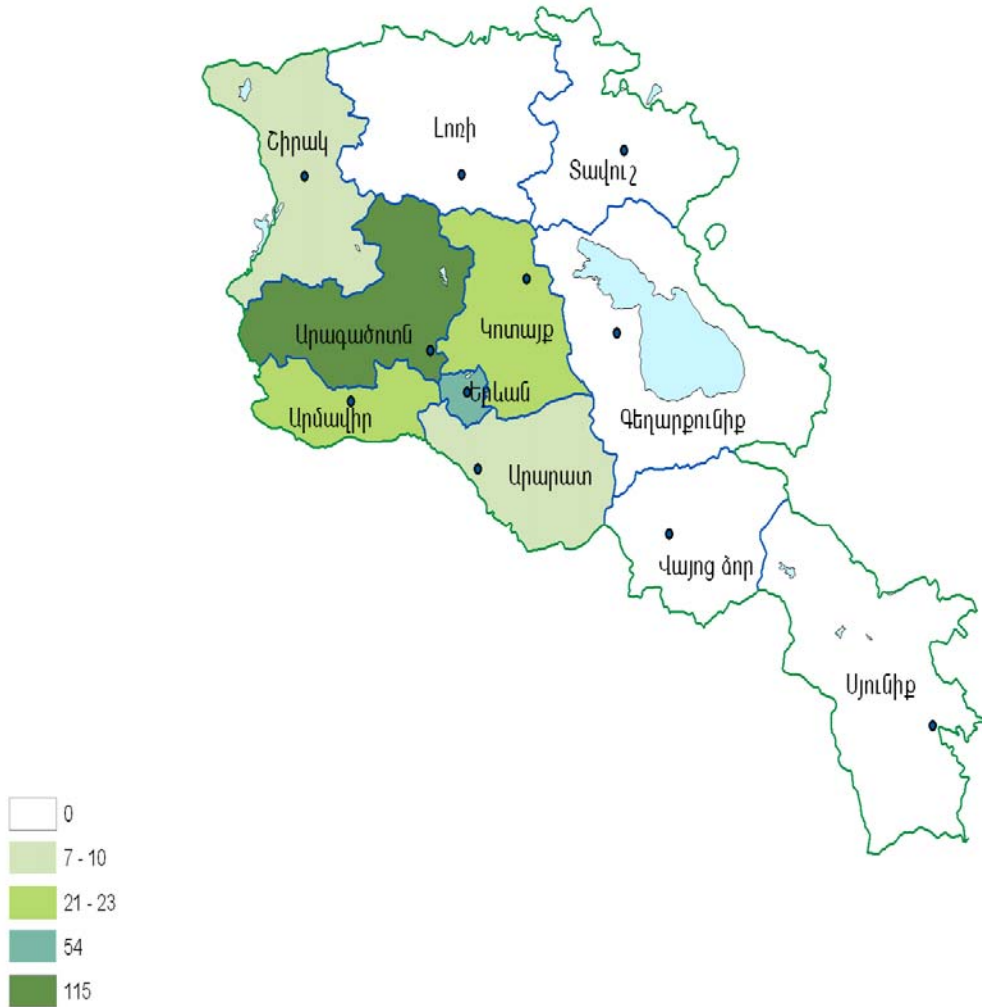
Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալն ըստ տեսակների և ըստ գիտատեխնիկական կազմակերպություններ ունեցող մարզերի, 2003թ.

(մլն. դրամ)

	Ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ տեսակների			
		հիմնարար (ֆունդամենտալ)	կիրառական հետազոտություններ	գիտատեխնիկական մշակումներ	գիտատեխնիկական ծառայություններ
ք.երևան	4123.3	1040.8	1545.9	1038.0	498.6
Արագածոտն	571.5	337.8	231.7	2.0	-
Արարատ	9.4	-	9.4	-	-
Արմավիր	42.3	-	42.3	-	-
Կոտայք	179.5	63.4	108.2	6.2	1.7
Շիրակ	42.0	2.5	37.6	1.6	0.3
Ընդամենը ՀՀ	4968.0	1444.5	1975.1	1047.8	500.6

Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը մեկ կազմակերպության հաշվով, մլն. դրամ

2003

Հանրապետության միջինը 50.2

Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալն ըստ ուղղությունների, 2003թ.

(մլն. դրամ)

	Ընդամենը	Մեկ կազմակերպության հաշվով
Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալը	4968.0	50.2
այդ թվում՝		
գիտահետազոտական	3419.6	34.5
նախագծակոնստրուկտորական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ	834.4	8.4
փորձնական նմուշների (արտադրանքի) պատրաստում	106.7	1.1
շինարարության համար նախագծային աշխատանքներ	106.7	1.1
գիտատեխնիկական ծառայություններ	500.6	5.1

Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալն ըստ ուղղությունների և ըստ գիտատեխնիկական կազմակերպություններ ունեցող մարզերի, 2003թ.

(մլն. դրամ)

	Ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ ուղղությունների				
		գիտահետազոտական	նախագծակոնստրուկտորական և տեխնոլոգիական աշխատանքներ	փորձնական նմուշների (արտադրանքի) պատրաստում	շինարարության համար նախագծային աշխատանքներ	գիտատեխնիկական ծառայություններ
ք.երևան	4123.3	2586.7	829.7	102.1	106.2	498.6
Արագածոտն	571.5	569.5	2.0	-	-	-
Արարատ	9.4	9.4	-	-	-	-
Արմավիր	42.3	42.3	-	-	-	-
Կոտայք	179.5	171.6	2.0	4.2	-	1.7
Շիրակ	42.0	40.1	0.7	0.4	0.5	0.3
Ընդամենը ՀՀ	4968.0	3419.6	834.4	106.7	106.7	500.6

Հետազոտությունների և մշակումների վրա կատարված համախառն ծախսերն ըստ գիտատեխնիկական կազմակերպություններ ունեցող մարզերի և ըստ գիտության ճյուղերի, 2003թ.

(մլն. դրամ)

	Ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ գիտության ճյուղերի					
		բնական	տեխնիկական	բժշկական	գյուղատնտեսական	հասարակական	հումանիտար
ք.երևան	4210.6	1800.1	1940.8	129.0	48.9	93.1	198.7
Արագածոտն	731.2	726.0	5.2	-	-	-	-
Արարատ	9.4	-	-	-	9.4	-	-
Արմավիր	42.3	-	-	-	42.3	-	-
Կոտայք	182.5	148.6	1.5	-	32.4	-	-
Շիրակ	40.6	-	31.1	-	3.2	-	6.3
Ընդամենը ՀՀ	5216.6	2674.7	1978.6	129.0	136.2	93.1	205.0

Հետազոտությունների և մշակումների վրա կատարված ներքին ընթացիկ ծախսերից 1894.6 մլն. դրամը ՀՀ պետական բյուջեից հատկացումներն են:

Հետազոտությունների և մշակումների վրա կատարված ներքին ծախսերն ըստ ֆինանսավորման աղբյուրների և գիտատեխնիկական կազմակերպություններ ունեցող մարզերի, 2003թ.

(մլն. դրամ)

	Հետազոտությունների և մշակումների վրա կատարված ներքին ծախսեր	այդ թվում							
		բյուջետային միջոցներ			բյուջետային մասնաճյուղեր	սեփական միջոցներ	պատվիրատուի միջոցներ	արտերկրյա միջոցներ	այլ միջոցներ
		ընդամենը	պետական բյուջե	համայնքային բյուջե					
ք.երևան	3244.2	1568.7	1568.7	-	0.8	38.2	1076.0	330.2	230.3
Արագածոտն	483.8	164.3	164.3	-	-	8.2	184.2	125.0	2.1
Արարատ	9.4	9.1	9.1	-	-	0.3	-	-	-
Արմավիր	42.3	42.3	42.3	-	-	-	-	-	-

	Հետազոտությունների և մշակումների վրա կատարված ներքին ծախսեր	այդ թվում							
		բյուջետային միջոցներ			բյուջե-տային մասհա-նումներ բուհին	սեփական միջոցներ	պատվի-րատուի միջոց-ներ	արտ-երկյա միջոց-ներ	այլ միջոց-ներ
		ընդա-մենը	պետական բյուջե	համայն-քային բյուջե					
Կոտայք	76.8	73.9	73.9	-	-	-	0.8	-	2.1
Շիրակ	38.0	38.0	36.3	1.7	-	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ	3894.5	1896.3	1894.6	1.7	0.8	46.7	1261.0	455.2	234.5

ՀՀ պետական բյուջեից գիտությանը հատկացված միջոցները, 1990-2003թթ.

	1990	1991	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
ՀՀ պետբյուջեից գիտությանը հատկացված միջոցները, %-ով ՀՆԱ-ից	0.5	0.3	0.3	0.2	0.3	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2

Գիտատեխնիկական աշխատանքներ ու մշակումներ իրականացրել է 6277 մարդ, որոնց 74.3%-ը մասնագետ-հետազոտող է, 12.5%-ը՝ օժանդակ անձնակազմ և 5.0%-ը՝ տեխնիկ:

Գիտատեխնիկական աշխատանքներ ու մշակումներ կատարող աշխատողների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ նրանց կրթական մակարդակի, 2003թ.

(մարդ)

	Գիտատեխնիկական աշխատանքներ ու մշակումներ կատարողներ		նրանցից՝ ունեն կրթություն					
			բարձրագույն		միջին մասնագիտական		այլ	
			ընդա-մենը	նրանցից՝ կանայք	ընդա-մենը	նրանցից՝ կանայք	ընդա-մենը	նրանցից՝ կանայք
Մասնագետ-հետազոտողներ	4667	2138	4494	2066	91	36	82	36
Տեխնիկներ	313	133	67	29	185	74	61	30
Օժանդակ անձնակազմ	783	366	249	154	181	113	353	99
Այլ	514	205	134	49	96	51	284	105
Ընդամենը	6277	2842	4944	2298	553	274	780	270

Գիտատեխնիկական աշխատանքներ ու մշակումներ կատարող աշխատողների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ գիտատեխնիկական կազմակերպությունների ունեցող մարզերի, 2003թ.

(մարդ)

	Աշխատողների թվաքանակը		նրանցից							
			մասնագետ-հետազոտողներ		տեխնիկներ		օժանդակ անձնակազմ		այլ	
			ընդա-մենը	նրանցից՝ կանայք	ընդա-մենը	նրանցից՝ կանայք	ընդա-մենը	նրանցից՝ կանայք	ընդա-մենը	նրանցից՝ կանայք
ք.Երևան	5250	2498	3949	1890	260	111	620	327	421	170
Արագածոտն	474	122	284	68	33	13	88	25	69	16
Արարատ	27	18	23	14	-	-	4	4	-	-
Արմավիր	160	65	137	56	6	2	9	-	8	7
Կոտայք	255	100	180	78	11	5	53	8	11	9
Շիրակ	111	39	94	32	3	2	9	2	5	3
Ընդամենը ՀՀ	6277	2842	4667	2138	313	133	783	366	514	205

Գիտատեխնիկական աշխատանքներ կատարող աշխատողների թվաքանակը 10000 բնակչի հաշվով, մարդ

2003

Հանրապետության միջինը 19.5

Գիտահետազոտական աշխատանքներ և մշակումներ իրականացնող մասնագետների սեռային կազմն ըստ տարիքային խմբերի և ըստ գիտական աստիճանի, 2003թ. տարեվերջի դրությամբ

(մարդ)

	Ընդամենը	նրանցից			
		գիտության դոկտորներ		գիտության թեկնածուներ	
		ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Գիտահետազոտական աշխատանքներ և մշակումներ իրականացնող մասնագետներ	6277	496	87	1698	672
նրանցից՝ մինչև 30 տարեկան	798	-	-	82	16
31 - 39 տարեկան	836	3	2	134	60
40 - 49 տարեկան	1367	42	6	369	153
50 - 59 տարեկան	1698	132	24	552	211
60 և բարձր տարիքի	1578	319	55	561	232

2003թ. մասնագետ-հետազոտողների ընդհանուր թվաքանակից 496-ը (87-ը՝ կանայք), ունեցել են գիտության դոկտորի և 1698-ը (672-ը՝ կանայք)՝ գիտության թեկնածուի աստիճան:

Գիտահետազոտական աշխատանքներ և մշակումներ իրականացնող մասնագետների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ գիտական աստիճանի և ըստ գիտատեխնիկական կազմակերպություններ ունեցող մարզերի, 2003թ. տարեվերջի դրությամբ

(մարդ)

	Ընդամենը	նրանցից			
		գիտության դոկտորներ		գիտության թեկնածուներ	
		ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
ք.երևան	5250	415	80	1392	567
Արագածոտն	474	37	1	102	20
Արարատ	27	3	1	13	10
Արմավիր	160	16	1	80	38
Կոտայք	255	19	4	81	27
Շիրակ	111	6	-	30	10
Ընդամենը ՀՀ	6277	496	87	1698	672

Մասնագետ-հետազոտողների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ գիտության ճյուղերի, 2003թ.

(մարդ)

	Մասնագետ-հետազոտողների թվաքանակը		նրանցից			
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	գիտության դոկտորներ		գիտության թեկնածուներ	
			ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
Բնական գիտություններ	2507	1211	277	44	984	422
այդ թվում՝ մաթեմատիկա, մեխանիկա	458	147	43	1	124	24
ֆիզիկա, աստղագիտություն	651	177	89	6	244	40
քիմիական, դեղագործական քիմիա	401	246	32	5	175	98
կենսաբանական, հոգեբանության ֆիզիոլոգիա	744	524	84	30	347	237
երկրաբանական	230	102	28	2	88	20
աշխարհագրական	23	15	1	-	6	3
Տեխնիկական գիտություններ	869	313	35	1	166	24
Բժշկական գիտություններ	232	123	35	11	106	53
Գյուղատնտեսական գիտություններ	343	121	29	3	167	58
Հասարակական գիտություններ	210	109	19	2	72	20
տնտեսագիտություն	135	65	14	1	52	14
իրավաբանական	5	3	-	-	-	-

	Մասնագետ- հետազոտողների թվաքանակը		նրանցից			
			գիտության դոկտորներ		գիտության թեկնածուներ	
	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք	ընդամենը	նրանցից՝ կանայք
մանկավարժական	38	24	4	1	10	2
հոգեբանություն	12	8	1	-	5	3
տղիոլոգիական	11	7	-	-	5	1
քաղաքական	-	-	-	-	-	-
այլ	9	2	-	-	-	-
Հունանիտար գիտություններ այդ թվում՝	506	261	101	26	203	95
պատմական	169	60	34	4	79	25
վիլիստվայական	50	20	13	3	21	6
բանասիրական	172	125	34	14	60	43
արվեստագիտություն, ճարտարապե- տության տեսություն և պատմություն	115	56	20	5	43	21
Ընդամենը	4667	2138	496	87	1698	672

**Մասնագետ-հետազոտողների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ գիտության ճյուղերի
և ըստ գիտատեխնիկական կազմակերպություններ ունեցող մարզերի, 2003թ.**

(մարդ)

	Բնական գիտություններ		Տեխնիկական գիտություններ		Բժշկական գիտություններ		Գյուղատնտե- սական գիտություններ		Հասարակական գիտություններ		Հունանիտար գիտություններ	
	ընդա- մենը	նրան- ցից՝ կանայք	ընդա- մենը	նրան- ցից՝ կանայք	ընդա- մենը	նրան- ցից՝ կանայք	ընդա- մենը	նրան- ցից՝ կանայք	ընդա- մենը	նրան- ցից՝ կանայք	ընդա- մենը	նրան- ցից՝ կանայք
ք.Երևան	2086	1066	841	311	229	122	91	31	208	107	494	253
Արագածոտն	275	68	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Արարատ	4	2	-	-	-	-	19	12	-	-	-	-
Արմավիր	15	10	1	-	-	-	121	46	-	-	-	-
Կոտայք	73	51	1	-	3	1	103	26	-	-	-	-
Շիրակ	54	14	17	2	-	-	9	6	2	2	12	8
Ընդամենը ՀՀ	2507	1211	869	313	232	123	343	121	210	109	506	261

Հավելված 7

Գիտատեխնիկական աշխատանքների ծավալն ըստ ուղղությունների, 1998-2003թթ.

ա) ընդամենը

(մլն. դրամ)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Գիտատեխնիկական աշխատանքներ	2665.4	2166.4	2649.2	4103.3	4254.0	4968.0
այդ թվում՝						
գիտահետազոտական	1635.5	1342.8	1653.0	2647.0	2937.8	3419.6
նախագծակոնստրուկտորական և տեխնոլոգիական	465	551.0	656.3	932.2	720.1	834.4
փորձնական նմուշների (արտադրանքի) պատրաստում	219.3	91.2	120.3	230.6	193.4	106.7
շինարարության համար նախագծային աշխատանքներ	64.7	43.2	62.2	153.9	215.7	106.7
գիտատեխնիկական ծառայություններ	280.9	138.2	157.4	139.6	187.0	500.6

բ) մեկ կազմակերպության հաշվով

(մլն. դրամ)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Գիտատեխնիկական աշխատանքներ	27.7	26.4	30.2	45.1	44.3	50.2
այդ թվում՝						
գիտահետազոտական	17.0	16.4	18.8	29.1	30.6	34.5
նախագծակոնստրուկտորական և տեխնոլոգիական	4.8	6.7	7.5	10.3	7.5	8.4
փորձնական նմուշների (արտադրանքի) պատրաստում	2.3	1.1	1.4	2.5	2.0	1.1
շինարարության համար նախագծային աշխատանքներ	0.7	0.5	0.7	1.7	2.2	1.1
գիտատեխնիկական ծառայություններ	2.9	1.7	1.8	1.5	2.0	5.1

Գիտահետազոտական աշխատանքներ և մշակումներ իրականացնող մասնագետների սեռատարիքային կազմը, 1998-2003թթ. տարեվերջի դրությամբ

(մարդ)

	Ընդամենը	Նրանցից				
		գիտության դոկտորներ		գիտության թեկնածուներ		
		ընդամենը	նրանցից կանայք	ընդամենը	նրանցից կանայք	
Մինչև 30 տարեկան	1998	553	-	-	53	16
	1999	675	2	-	38	6
	2000	641	1	-	135	2
	2001	807	-	-	73	15
	2002	779	-	-	94	15
	2003	798	-	-	82	16
31 - 39 տարեկան	1998	1024	10	-	266	77
	1999	1079	7	-	168	65
	2000	1272	4	-	203	97
	2001	1099	3	3	162	59
	2002	918	3	2	130	58
	2003	836	3	2	134	60

		Ընդամենը	Նրանցից			
			գիտության դոկտորներ		գիտության թեկնածուներ	
			ընդամենը	նրանցից կանայք	ընդամենը	նրանցից կանայք
40 - 49 տարեկան	1998	1824	77	11	581	229
	1999	1757	44	12	495	192
	2000	2028	74	12	452	103
	2001	1757	47	7	405	138
	2002	1658	44	6	400	164
	2003	1367	42	6	369	153
50 - 59 տարեկան	1998	1626	153	22	679	288
	1999	1603	101	23	486	189
	2000	1723	142	30	439	229
	2001	1671	111	18	497	177
	2002	1745	126	21	554	215
	2003	1698	132	24	552	211
60 և բարձր տարիքի	1998	1098	273	44	522	174
	1999	1414	263	43	457	165
	2000	1645	273	46	472	194
	2001	1631	288	49	533	174
	2002	1637	303	54	580	236
	2003	1578	319	55	561	232
Ընդամենը	1998	6125	513	77	2101	784
	1999	6528	417	78	1644	617
	2000	7309	494	88	1701	625
	2001	6965	449	77	1670	563
	2002	6737	476	83	1758	688
	2003	6277	496	87	1698	672

Գիտատեխնիկական աշխատանքներ ու մշակումներ կատարող աշխատողների թվաքանակն ըստ գիտական աստիճանի, 1998-2003թ.

(մարդ)

		Ընդամենը	Նրանցից	
			գիտության դոկտորներ	գիտության թեկնածուներ
Տեխնիկներ և հետազոտողներ	1998	6561	513	2104
	1999	4856	417	1644
	2000	4971	494	1701
	2001	5502	449	1670
	2002	5378	476	1758
	2003	4980	496	1698
Օժանդակ անձնակազմ	1998	1018	-	2
	1999	908	-	-
	2000	1492	-	-
	2001	758	-	-
	2002	890	-	-
	2003	783	-	-
Այլ	1998	554	-	-
	1999	764	-	-
	2000	846	-	-
	2001	705	-	-
	2002	469	-	-
	2003	514	-	-
Ընդամենը	1998	8133	513	2106
	1999	6528	417	1644
	2000	7309	494	1701
	2001	6965	449	1670
	2002	6737	476	1758
	2003	6277	496	1698